

Generalny inspektor danych osobowych (GIODO) na prośbę rodziców i Rzecznika Praw Dziecka przyjrzał się, jak wygląda proces rekrutacji do przedszkoli w gminach. Wyniki wstępnej kontroli są niepokojące.

Większość gmin przy rekrutacji do przedszkoli żąda od rodziców różnych dokumentów, m.in. zaświadczenia ZUS RMUA na potwierdzenie zatrudnienia oraz rocznego rozliczenia podatkowego PIT potwierdzające miejsce zamieszkania i opłacanie podatku dochodowego.

Co więcej, niektóre gminy domagają się dużo wrażliwszych danych np. kopii zaświadczeń zawierających dane medyczne dzieci i rodziców oraz orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnych.

Jest to powszechne działanie rażąco niezgodne z obowiązującym w Polsce prawem – podkreśla dr Wojciech Rafał Wiewiórowski, generalny inspektor ochrony danych osobowych. - Brak jest podstawy prawnej dla zbierania danych osobowych, ich przetwarzania i zabezpieczania, które potwierdzałyby spełnianie kryteriów, które gminy nakładają - tłumaczy.

Ani ustawa o systemie oświaty, ani ustawa o ochronie danych osobowych nie upoważnia do tego gmin. Zdaniem GIODO, samorządy nie mogą dobrowolnie ustalać w uchwałach rady kryteriów ograniczających zasadę powszechnej dostępności do przedszkola publicznego.

Jednocześnie Wiewiórowski podkreśla, iż rozumie, że stosowane przez gminy praktyki nie są spowodowane złą wolą ani chęcią zaszkodzenia rodzicom, ani przedszkolakom. Jego zdaniem, gminy chcą w ten sposób „zracjonalizować sposób wykonania zadania publicznego złożonego na ich barki”. Gminy ustalając kryteria naboru do przedszkola korzystają z rozporządzenia MEN w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół i przedszkoli. Zgodnie z nim pierwszeństwo przy rekrutacji mają m.in. dzieci odbywające roczne przygotowanie przedszkolne, dzieci rodziców niepełnosprawnych, dzieci z rodzin zastępczych.

Zdaniem GIODO, to w ustawie, a nie rozporządzeniu powinny być ustalane kryteria ograniczające zasadę powszechnej dostępności do przedszkola publicznego.

- Ustawa o systemie oświaty nie zawiera żadnych wskazań, w jaki sposób należy potwierdzić spełnianie kryterium „samotnego wychowywania dziecka”, niepełnosprawności czy umieszczenia w rodzinach zastępczych. Gminy – próbując uzupełnić tą niewątpliwą lukę – zbierają i przetwarzają bez podstawy prawnej dane o stanie zdrowia oraz orzeczenia wydane w postępowaniu sądowym – tłumaczy generalny inspektor ochrony danych osobowych.

Jego zdaniem, MEN powinno ustawowo uregulować zasady przetwarzania danych osobowych przy naborze do przedszkoli.

Tegoroczna rekrutacja do przedszkoli została już przez gminy zakończona. Rekrutacja na rok szkolny 2011-2012 rozpocznie się w większości gmin w marcu i kwietniu przyszłego roku.

– Ustawodawca oraz samorządy mają 7-8 miesięcy na przygotowanie nowych przepisów w tym zakresie – podkreśla dr Wiewiórowski i zapowiada, że w przyszłym roku szkolnym będzie dokładnie sprawdzał, w jaki sposób gminy realizują obowiązki wynikające z ustawy o systemie oświaty. Jego zdaniem, wojewodowie powinni korzystać ze swych uprawnień nadzorczych i zapobiegać wejściu w życie uchwał rad gminy niezgodnych z prawem.

Źródło: Serwis Samorządowy PAP